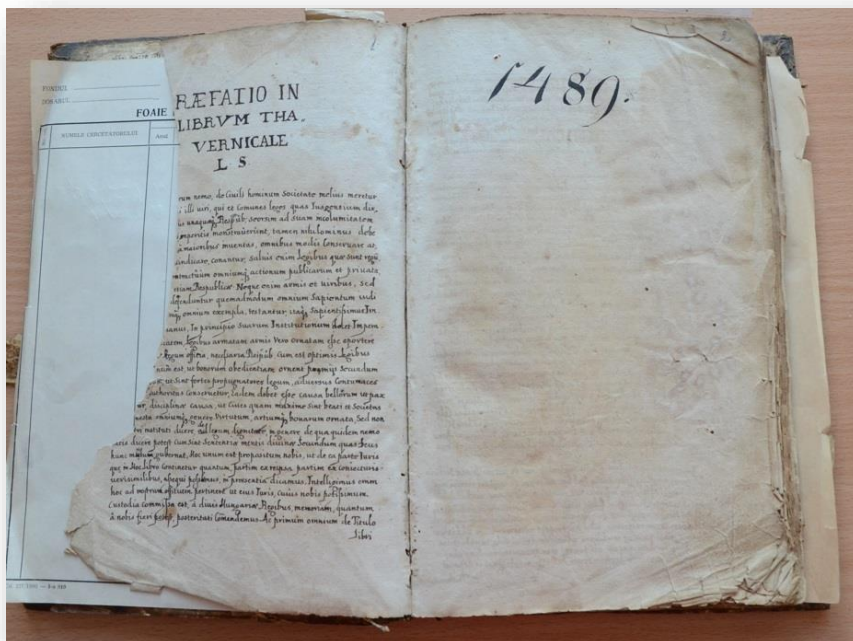
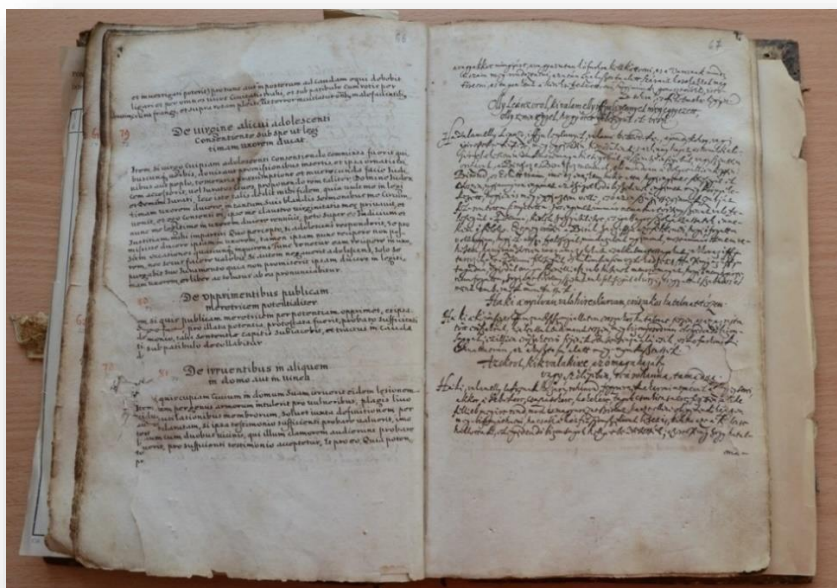

Mellékletek

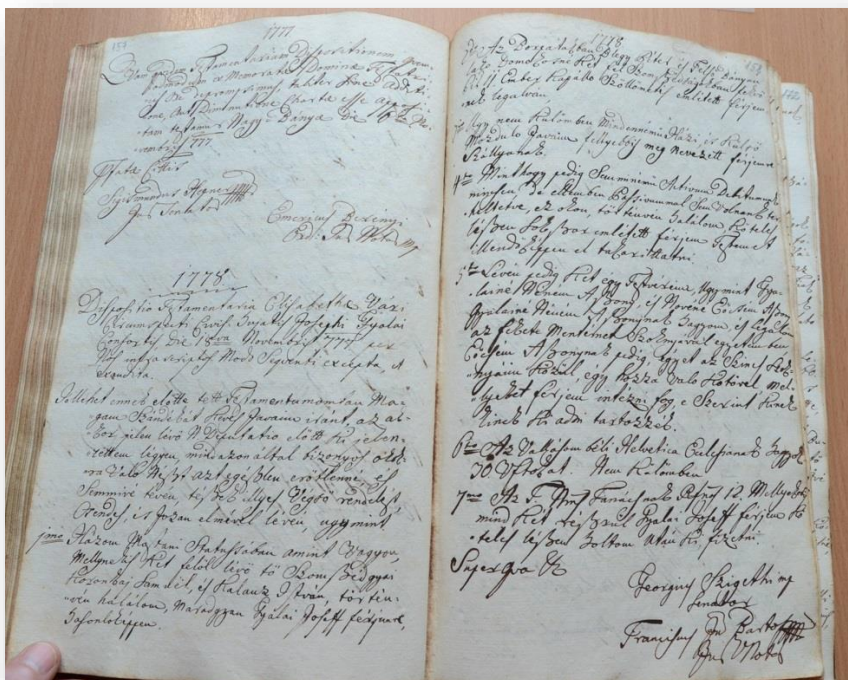
Levéltári források fényképei

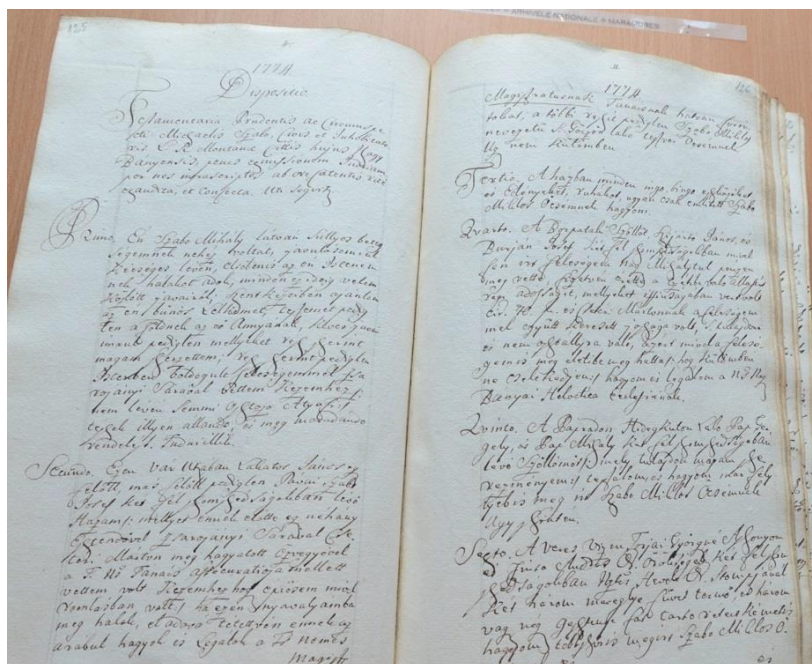
1. kép. A tárnoki jog előszava (RNLtMMH, Nagybánya város levéltára, F. 1., 283-as leltár, 4. szám)

2. kép. A tárnoki jogban rögzített hamis házassági ígétről szóló articulus (RNLtMMH, Nagybánya város levéltára, F. 1., 283-as leltár, 4. szám, 67. o.)

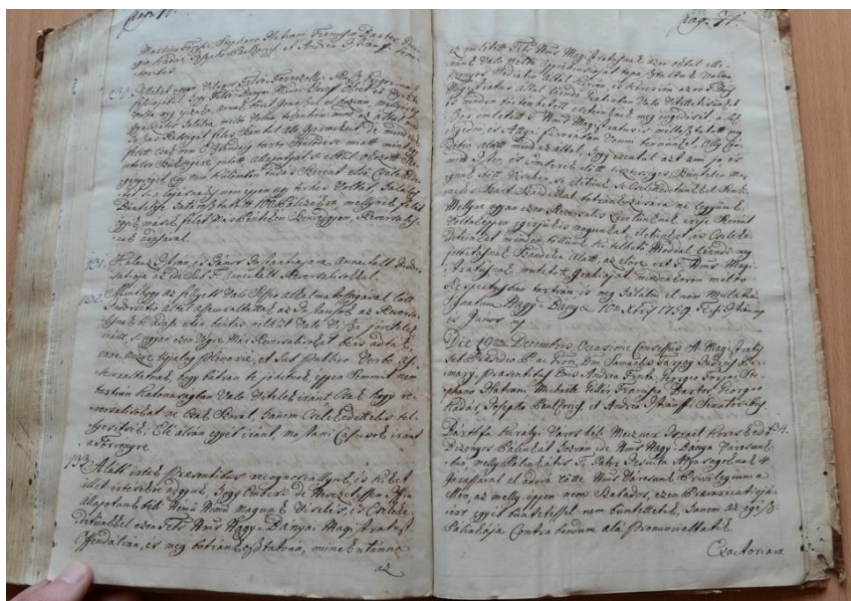
3. kép. Vári Erzsébet 1778. évi végrendelete (RNLTMMH, Nagybánya város levéltára, F. 1., 283-as leltár, 35. szám, 157–158. o.)

4. kép. Szabó Mihály végrendelete, 1774 (RNLTMMH, Nagybánya város levéltára, F. 1., 283-as leltár, 35. szám, 125–126. o.)

5. kép. Fülly Mihály esete az 1694–1700-as tanácsi jegyzőkönyvből (RNLtMMH, F. 1. Nagybánya város levéltára, 283-as leltár, 6. szám. 31. o.)

6. kép. Bejegyzések az 1753–1759-es tanácsi jegyzőkönyvből (RNLtMMH, F. 1. Nagybánya város levéltára, 283-as leltár, 13. szám.)

7. **kép.** Régi erdélyi viseletek. Viseletkódex a XVII. századból. Előszó: Jankovics József. Tanulmányok: Galavics Géza, R. Várkonyi Ágnes. Európa Könyvkiadó, Budapest, 1990, 66. kép: A templomban a gyülekezet előtt vezeklő szajha.

283-as leltár: A tárnoki jog kézírata: 4. szám.

63. o., 75. articulus átírata

Házasságbeli Ferfinak s Asszonyiállatnak paraznáságokrul

Ha melly házasságbeli Asszony, kinek törvény szerént valo Ura vagjon, es olly ferfiu, kinek törvényes felesége vagjon egymással paraznalkodnak, es az törvény szerintvalo ferje őket ugj ott a[z] közösködesen talalangja (=találándja), igasság szerént megöllye mind a[z] kettőt, ha birhat vélek. Ha penig nem bir velik, őket be kell rekeszteni s fogtatni, azutan kemeny kenzasok által oket megkerdezni törvény uttya szerint a[z] Biro es eskutt Birak jelen letekbe (a megrongálódott lap olvashatatlan) a[z] meglött dolog felől tudositatniok. Ez illyen személyek az aka[sz]to fa alá vitessenek, es ott Sir, avagj ástot verembe edgyiket az [m]ásikra (arczal öszve :) felül helyheztetvén, karoval altal kell közep arant (=közép aránt) verni, leszegezni, es igy elevenen kell eltemettetniek.

Aradi Sára végrendeletének átírata

Nagybánya város levéltára, F.1. 283-as leltár, 35. szám. 28–31. o.

1765

Occasione Sessionis Amplissimi Magistratus die 12^a. Men[sis] Juny Anno 1765. Celebrat[i]o. resera / ta lecta, et publicata est Testamentaria Dispositio tenoris Sequentis:

Testamentaria Dispositio

Honesta Fo[e]mina Sara Aradi, Holim Henrici Kloffner nunc vero Francisci Minih consortis die et Anno út infra per Nos exempta.

Atyának, Fiunak, és Szent Lélek Istennek nevében Ámen

Nem akarván utolsó pihenésemre halasztani csekély Veszendő világi Saját keresetím iránt való Végső akaratomat, még most, mikor ép elmémben Vagyok, és olly betegségben, és fájdalomban, melyből még tán felis gyógyulhatok, Kivánom, és akarom / ha a T[ekinte]tes Nemes Tanács is úgy ítéli: / Férjem, és Gyermekeim Között csekély javaimban e Szerént a Succesziót: úgy mint:

1° Jóllehet az Ház iránt, melyben most beteg ágyamban Vagyok, és az mely Van a Szent Miklós uczában egy felől Bencsik János Uram, más felől Pátiai István tő Szomszédságokban, melyet említett első Férjemmel Szerzettem Vala, már ez előtt Közakarattunkkal Valamely osztály, és intézés tétetett, mivel mindazon által azon újra meg egyeztünk, hol el adódgyék, a menyiben úgy könnyebb lészen az árával fel osztozni, annal okáért, ha el adódik az Ház fele az árrának légyen a Leányomé Devai Simonnéje fele pedig a mostani Férjemtől Származott Fiacskámé Josié.

2° A menyiben a Veres vizi Rétem Negyven forintokig zálllyogban volna, ha felyebb el adódhatik, az auctionalis Summája anyi részen légyen Julis Leányomé.

3° A Koncson lévő Szöllőm pedig egy felől Csiszár Gergelyné, más felől Balás nevű Felső-Bányai Ember Szomszédságokban el adódván az árának Két része légyen Josié, egy harmad része Julis

4° A Veres vizen Sepesi Uram, és Devai Simon Vőm Szomszédságokban lévő három vagy négy ember Kapáni Szöllőm egy Szekérni Szénát termő tetejibe való réttel, a menyiben mostani Férjem Minich Ferencz Uram hozám hozott Kevés pénzecskejét, melyet régen el költött mindennapi Szükségre emlegethetne, hogy Ne átkozógyék, inkább ő Kigyelméje légyen, de Tsak holtáig, mert hólta után Josi Fiamé légyen, és azért is tölle semmi képpen el ne idegenitheSse, Sőt haszon vételéért jól mivelni tartozik, és el nem pusztítani.

5° Az Piaczi Bótom maragyék tiszteSséges eltemetetesemre, de ha Julis magának meg akarja tartani, noha többet érne, Nyólcz ftál [forinttal] VáthaSsa fel, mely az benne lévő portékácskával temetésem Költségeit meg érheti.

6° Az első Házban az Agy, egy derekaly, egy dunna, és három párnával légyen az Uramé a melyben (feküdtem?), Légyen a Fiacskámé Szinte anyi benne Valóval, és egy Lapedővel.

7° Egy On tál, hat Ón tángyér legyenek a Fiacskámé, volna még Zálogban Velker Antoninál, ugyan anyi tángyér, melyeket a Férjem nálla (le ivott?), és titkon, mikor Debreczeni Vásárra jártam Neki adott, de menyiben nem tudom, ezek is ha ki váltathatnak legyenek Josié.

8° Van három darab fonalam, melyekhez fonaSson többet mostani Férjem, ha meg házasodik, és SzüteSse meg magának.

9° Van két Láda, egyike a Fiamnak, másik az édes Apjának maragyon.

10° Egy bornyas Tehén, mellyet magam pénzemen Szerzettem, legyen Josié, ă bornya pedig mivel az Apja viselte gongyát, legyen az Apjáé.

11° Van kétt Sájos Abrosz, és egy (recz?), és Lepadó, ezekis legyenek Jósié.

12° Egyébb Házi Gazda AszSzonyinak, főként Konyha körül kívántató tserép Vas, és fa edények osztasának fel, két felé Gyermekeim Közt, ă téglázó Vason kívül, mely legyen Julié.

13° Kérem pedig az Tek[inte]tes N. Tanátsot mint minden Arvák Kegyes Attyát méltóztassék Szegény Neveletlen Fiacskámról meg emlékezni, és Atyai gondviselése által mint Nevelendőt Kormányozni. Nagy-Bányán 23° Aprilis 1765.

Quam praevisô modô punctuatim praenotatas testatricis declarationes de Verbo ad Verbum taliter
Nos excepise attestamur.

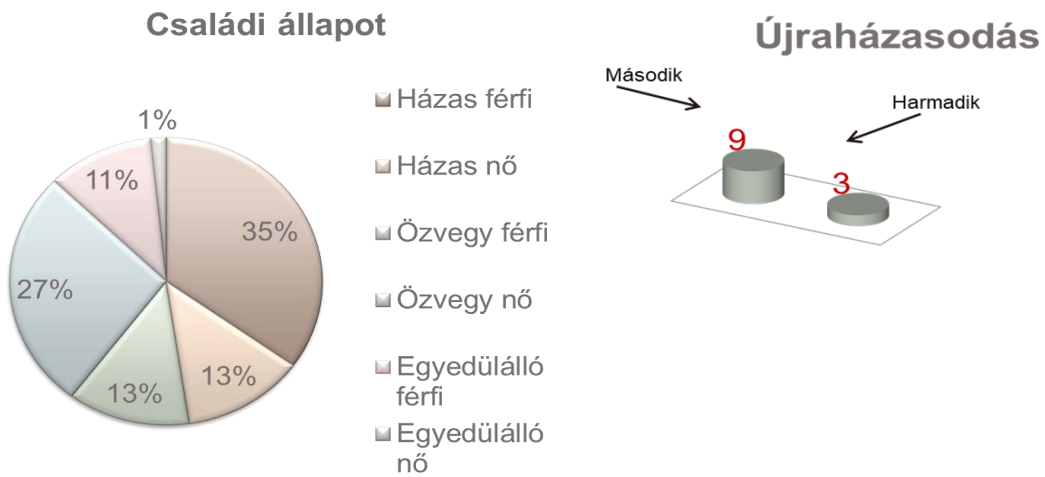
Andreas Istvanffy	m. p. L S	Jur[atus] Senator
Georgius Szigethi	m. p. L S	Notar[ius]

Indorsatio

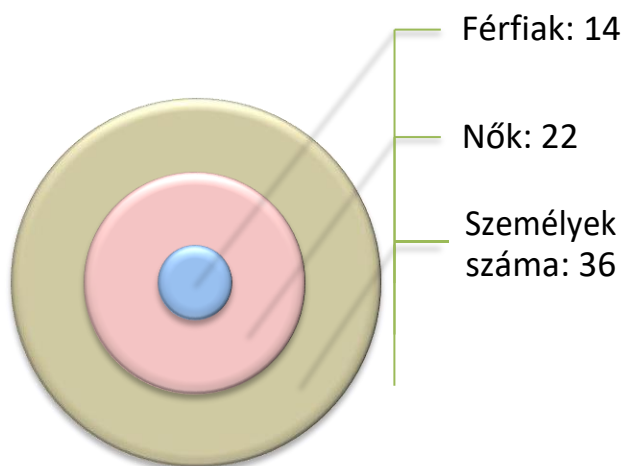
Publicatae in pleno Magistratuali, Partibus Cointeresatis presentibussen die 12 Junij 1765.
celebrato. Nagy-Bánya per Georgium Szigethi m[anu] P[ropria] Jur[at]um Notar[ium]

A Testamentumos könyvben szereplő végrendelkezők családi állapota és az újraházasodás gyakorisága

Végrendeletek száma: 65

Paráznák és házasságtörők nemi eloszlása

Paráznák és házasságtörők összesítő táblázata (1753–1759)

Évszám	Oldalszám	Név	Családi állapot	Büntett	Büntetés
1753	7. o.	Szász Lang Mártonné	házas	illetlen társalkodás, vétkes cselekedet	6 rénes ft.
1753	7. o.	Kocsis Klára	házas: Kocsis József felesége	fajtalankodás, káromkodás	12 ütés a Deresben + megszegyenítés
1753	8. o.	Konyári Éva	házas: Szilágyi József felesége	visszaeső házasságtörő	eredeti büntetés: halál megváltoztatott: 3 napi áristom + élő homágium letétele + 100 rénes ft.
1753	10–11. o.	Balog Hedviga	házas: Mák Gergely felesége	visszaeső házasságtörő	megszegyenítés vagy 15 ft. 3 krajcár pénzbüntetés
1753	10–11. o.	Munkácsi Pista	nőtlen	paráznaság	Deresben 24 pálcaütés vagy 12 ft. pénzbüntetés
1753	13. o.	Nyirő Erzsébet	házas: Kovács Lőrincz felesége	nyilvános házasságtörés	áristom, Istent megkövesse és férjével igaz házasok módjára éljen
1753	16. o.	Szilágyi Mária	özveggye: néhai Munkácsi János özveggye	nyilvános paráználkodás + bűbajos mesterség űzése	Deresben 24 ütés
1753	16. o.	Csizmadia István	nőtlen	nyilvános paráználkodás	nincs adat róla
1753	21. o.	Jo Kata	nincs adat	kurvázkodás + teherbe esés	enhyító körülmény terhes állapota: megszegyenítés
1753	24–25. o.	Bányai János	házas: ötödik feleségét hagyta el	tilalmas ölelkezés, csókolózás és házasságtörés	Deresben 25 pálcaütés + kiűzés a városból
1753	24–25. o.	Dienes Mária	özveggye: néhai Kővári Mihály özveggye	paráználkodás	nincs adat
1753	25–26. o.	Szekeres Szilágyi Istvánné	házas	házasságtörés	Deresben 30 ütés
1753	25–26. o.	Zachariás István	házas	házasságtörés	Deresben 30 ütés + keresse fel elűzött feleségét
1754	33. o.	Petrik Thodor	házas	házasságtörés, melyből gyermek született	Deresben 100 ütés – négy péntekre osztva
1754	33. o.	Mihály Márkné	szabad személy	paráználkodás útján teherbe esett	12 magyar ft.
1754	44. o.	Orosz Tekenő-Vájó Vaszilné	nincs adat	tisztátalan erkölcsű + gyanús férfival tilalmas társalkodást folytatott	30 pálcaütés vagy 12 ft. pénzbüntetés
1754	44. o.	Ifjabb Molnár János	nőtlen	többszöri paráználkodás	Reverzális adása: Szent Péter böjtje után „legottan” megházasodik, nem folytat tilalmas viszonyt + 12 ft. pénzbüntetés fizetése
1754	44. o.	Talpas Jánosné	házas	visszaeső házasságtörő + elszökött férjétől	nincs adat
1754	48. o.	Öveges János	házas	visszaeső házasságtörő, a viszonyból gyermek is született	eredeti büntetés: halál megváltoztatott: pallost feje felett megforgatják + pellengérmél a hóhér által 50 ütés + kitiltják a városból

Évszám	Oldalszám	Név	Családi állapot	Büntett	Büntetés
1754	48. o.	Kővári Jánosné	szabad személy	visszaeső parázna, viszonyából gyermek is született	megszégyenítés: egy hétig kalitkába zárják, majd 30 bikacsökkal verjék meg és kerüljön piacot szalmakoszorúval
1754 1757	57. o. 61. o. 240. o.	Munkácsi György	nőtlen	visszaeső parázna	20 ft. pénzbüntetés 20 ft. pénzbüntetés + reverzális adása 12-12 magyar ft.
1754 1757	57. o. 61. o. 240. o.	Némethi Andrásné	házas	visszaeső házasságtörő	20 ft. pénzbüntetés 20 ft. pénzbüntetés + reverzális adása férje büntetést kért rá, de az ítélet ismeretlen
1756	184. o.	Rek Jóseff	szabad személy	nyilvános paráználkodás	Deresben 50 botütés és reverzális adása
1756	184. o.	Mészáros Erzsók	házas	nyilvános paráználkodás	enyhítő körülmény: férje valószínűleg nincs életben megszégyenítés: pellengérhez kötözve hóhér által 50 nyírfa vessző, minden tíz lépésnél egy-egy ütés ismét + kiűzés a városból
1756	185. o.	Harangozó József	szabad személy	paráználkodás	Deresben 25 ütés vagy 6 rajnai ft. pénzbüntetés
1756	185. o.	Lengyel Kata	házas: Szilágyi István felesége	visszaeső házasságtörő, akinek törvénytelen gyermeke is született	Deresben 50 botütés két részletben + egy hétig kenyéren és vízen böjtölés
1756	191. o.	Iakel Anton	szabad személy	többszöri paráználkodás	12 rajnai ft. pénzbüntetés
1756	191. o.	Szücs Mária	házas	házasságtörésből gyermek született	enyhítő körülmény: férje rég elszökött tőle 12 rajnai ft. pénzbüntetés
1757	231. o.	cseléd lány	hajadon	<i>apostasia</i> (hitehagyás) vádja	egyelőre nem hoztak ítéletet
1757	254. o.	Muszkány György	házas	házasságtörés	pellengérhez kötik és 50 ütet mérnek rá + megszégyenítés: piacot kerüljön és egy-egy ütet mérjenek rá minden harmadik lépésnél + kitiltják a városból
1757	254. o.	Szöllősi Mária	házas	házasságtörés	enyhítő körülmény: „kórságos nyavajája” megszégyenítés: három hétig a piac közepén lévő kalitkába tegyék, ott kenyéren és vízen tartsák + ezután szalma koszorúval a fején és seprűvel a kezében piacot kerüljön + örökös elűzés a városból
1757	255. o.	Lengyel Mária	özvegy	visszaeső parázna, akit kurválkodással és káromkodással vádolnak	megszégyenítés: piacot kerüljön és minden harmadik lépésnél egy ütet mérjenek rá + a városból örökre tiltsák ki
1757	257–258. o.	Szilágyi Kata	hajadon	paráználkodás útján teherbe esett	12 ft. pénzbüntetés
1757	266. o.	Porcs József	házas	házasságtörés	20 ft. pénzbüntetés
1757	266. o.	Luzfalusi Bertalan	házas	házasságtörés	20 ft. pénzbüntetés
1757	296. o.	Balisy Györgyné Kurucz Erzsók	nincs adat (véltetően özvegy)	paráználkodás útján teherbe is esett	enyhítő körülmény: idős kora és csecsemő gyermeke megszégyenítés: szalma koszorúval a fején kerüljön piacot két pénteken + kalitkából csak éjszakára engedjék be a porkoláb házába + városból tiltsák ki